

Motion till riksdagen

1988/89:T438

av Ingela Mårtensson (fp)

Lägre hastighetsgränser i Göteborgs och Bohus län

Det finns ett samband mellan bilarnas hastighet och utsläppet av kväveoxid. Det är alla överens om. Däremot finns olika uppfattningar om vad en sänkning av hastighetsgränserna skulle innebära för miljön. Hur mycket kommer utsläppen att minska och kommer verkligen bilisterna att sänka farten? Det finns ju redan idag så många som kör över tillåten hastigheten och skulle inte då en lägre gräns inte uppmana till ännu större överträdelser?

När riksdagen diskuterade de här frågorna förra våren i samband med behandlingen av propositionen om miljö och energi, så var meningarna delade i dessa frågor. Däremot var riksdagens ledamöter eniga om att "möjligheten att nedbringa kväveoxidutsläppen från bilar genom att hålla lägre hastighet får särskild vikt i de delar av Sverige som är värst drabbade av försurningen, dvs landskapen i södra och västra Sverige."

Länsrapporter från Göteborgs och Bohus län talar också om att länet hör till de län i landet som har störst problem med försurningen. Undersökningar visar att en tredjedel av sjöarna är gravt försurade. I flera åar och bäckar har skadorna på organismerna varit förödande. Så har t ex flodpärlmusslan, som har både kulturhistoriskt och biologiskt intresse, försvunnit från ett flertal ställen.

Sedan 1975 görs långsiktiga studier av vegetationsförändringar i länet. På tio år har:

- ängskovall minskat kraftigt
- hundstarr har försvunnit från ett sumpskogsområde
- de orkidéer som tidigare funnits i några av undersökningsområdena, jungfru nycklar och spindelblomster, har försvunnit
- fetbålsmossa har helt försvunnit från ett undersökningsområde.

Dessa förändringar är betingade av luftföroreningar.

Under de senaste åren har också särskilt på västkusten förändringar av barrträdens kondition konstaterats. Utvecklingen visar stora likheter med den på kontinenten, där en kraftig minskning av av trädens barrmassa de senaste åren satts i samband med luftföroreningar. Orsakssammanhangen är dock inte helt klara och mycket komplexa. Naturvårdsenheten vid länsstyrelsen konstaterar dock att "det långsiktiga sättet att åtgärda försurningsproblemet är att minska utsläppen av svavel- och kväveoxid till luften."

Det finns all anledning att pröva olika metoder för att stoppa denna utveckling. En sådan metod skulle kunna vara att sänka hastighetsgränserna. Det är hastigheterna mellan 70 och 110 km i timmen som har störst betydelse i detta avseendet.

I den ovan nämnda propositionen förutses att länsstyrelsen vid fastställande av hastigheten för olika vägsträckor bör göra sådana avvägningar att – förutom säkerhetsaspekten – även miljöeffekten beaktas. Därmed kan, framhåller kommunikationsministern, miljöproblem som härrör från höga hastigheter på en vägsträcka begränsas. Länsstyrelsen kan emellertid inte besluta om generella nedsättningar av hastighetsgränserna som gäller hela länet.

Därför föreslår jag att riksdagen beslutar att Göteborgs och Bohus län får bli ett testområde för sänkta hastighetsgränser. Försöket bör pågå under en längre tid så att vetenskapliga slutsatser kan dras av försöket. Regeringen bör presentera ett sådant förslag till riksdagen.

Hemställan

Mot bakgrund av ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om generella sänkningar av hastighetsgränserna i Göteborgs och Bohus län.

Stockholm den 25 januari 1989

Ingela Mårtensson (fp)